

Valašsko – Pro mnoho čtenářů bude asi slovní spojení „štípaná industrie“ znít jako pořádný nesmysl. Vždyť slovo industrie navozuje moderní průmysl, těžké stroje a kouřící komíny. Tak jaképak štípaní? Původní význam tohoto latinského slova je však píle nebo dovednost, a to už má k rukodělnému opracování kamene mnohem blíž.

Štípané kamenné nástroje provází člověka již 2,7 milionu let. Vývoj těchto počátku multifunkčních předmětů kopíruje samotnou etnogenezi lidského rodu. Na počátku velice primitivní sekáče se vyvinuly do specializovaných nástrojů s vysokou uměleckou hodnotou. Existuje do-

Štípané nástroje zná člověk 2,7 milionu let

konce i teorie o tzv. sexy pěstních klínech. Pěstní klín je vysoce symetrický a elegantní nástroj, jehož výroba byla časově i znalostně náročná.

K plnění jednoduchých úkonů, jakými bylo například porcování masa nebo sečení rostlin, by stačil mnohem jednodušší nástroj. Zdá se tedy, že pravěcí muži výrobou těchto předmětů dokazovali svou „kvalitu“ v tehdejší dámské volence. Vytvořit totiž z nepravidelného kusu kamene přesný a symetrický pěstní klín vyžadovalo smysl pro plánování, flexibilitu a vytrvalost, tedy vlastnosti důležité pro úspěšného lovce.

To, že štípané nástroje jsou skutečně spojeny s lidstvem až podnes, dokládá využití pazourku také v novověku, ať už ve formě křesacích kamenů do pušek (pazourek, anglicky „flint“ dal české jméno pušce „flintě“), nebo jejich aktuálním

využití v chirurgii, kde slouží jako ostří skalpelu.

Výroba štípané industrie a její praktické využití je jednou ze tří cest dějinami, které jsou připraveny pro školní kolektivy a veřejnost, jako součást oslav Mezinárodního dne archeologie 2017, kterého se naše muzeum účastní. Akce proběhnou ve Valašském Meziříčí i ve Vsetíně. Pro bližší informace kontaktujte pobočky ve Vsetíně (24. – 25. 10. 2017) a ve Valašském Meziříčí (17. – 20. 10. 2017), nebo autora článku.

Úplně nové vybavení bylo pořízeno z muzejního projektu Od pračlověka k archeologovi, který podpořilo ministerstvo kultury v programu: Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví 2017. **Samuel Španihel, archeolog Muzea regionu Valašsko**

Obr.: Jak ostrý je tenhle nůž si mohou lidé vyzkoušet na jelení kůži (foto P. Zítka)